

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Harmadik osztályos gyermekek kreatív gondolkodásának összehasonlító elemzése

Zobb Nóra

Tanító, alapfok és nappali tagozat

Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Rónai Gábor, mesteroktató

A szakdolgozat témaválasztásakor motivált a felvetés, miként két különböző nevelési stílusú osztály kreatív gondolkodása hogyan alakul. Ehhez a vizsgálathoz a TCT-DP (Test for Creative Thinking – Drawing Product) tesztet alkalmaztam, mely kifejezetten ezt a területet vizsgálja. Alapvető vizuális elemeket tartalmaz: félkör, pont, két szögletes elem, íves vonal, szaggatott vonal, a nagy szögletes képmezőn kívül egy kisebb, egyik oldalról nyitott szögletes forma.

A tesztet a Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium 3. c osztályában vettem fel, ahol a tanító előnyben részesíti a vizuális nevelésen alapuló fejlesztési feladatokat, illetve a Zalaapáti Gábor Áron Általános Iskola 3. osztályában mértem fel, ahol az ilyesféle nevelést nem részesítik előnyben.

Az eredmények is beigazolták a hipotézisemet, miként azok a tanulók, akik a közismereti tantárgyakba integrálva a vizuális nevelés céljaival tanulnak, sokkal kreatívabban gondolkodnak, mint azok a tanulók, akik nem. A kreatív személyiség nem szab gátat a képzeletének, és semmilyen körülmény nem korlátozhatja a feladat elvégzése közben, bátran gondolkodik új megoldási stratégiában. Ez az attitűd a városi gyermekek többségénél visszatükröződött, míg a vidékieken kevésbé.

A városi tanulók a tanítójuk által a rajzi eszközök széles körével megismerkedtek tanulmányaik során, ezáltal a gyermekek nagy rajzi biztonságban érezhetik magukat. Ebből kifolyólag a diákok lelkesen fogadták a feladatot, illetve nagy szorgalommal dolgoztak műveiken, amíg megfelelőnek nem vélték. Szárnyalt a fantáziájuk és színesebbnél színesebb alkotások kerültek ki a kezeik alól. A rajzaik összképe egészen harmonikus érzést keltettek, biztos vonalvezetés és eszközhasználat mutatkozott meg. Többségében kompozíciós alkotásokat készítettek.

Ezzel szemben a vidéki iskolások csak az alapvető rajzi eszközökkel dolgoznak, nem érzik magukat a vizuális nyelven biztonságba. A terem sem nyújt empatikus érzést, ahol a rajz órák telnek, illetve az alapmotiváltság is másfelé irányul. Nem voltak túl lelkesek a feladat iránt, inkább egyfajta szorongást idézett elő bennük. Kevés kompozíciós mű készült el, több izolációs alkotás született. A rajzaik összképe már nem volt annyira harmonikus, mint a városiaké, a vonalvezetés sem volt annyira biztos és a színhasználat sem.

A vizuális nevelés és a kreativitás fejlesztése szoros kapcsolatban áll, és hatással van a komplex gondolkodás fejlődésére.